

ผลการประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ ครั้งที่ 8

คณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ มีการประชุมครั้งที่ 8 ในระหว่างวันที่ 9-15 พฤศจิกายน 2552 ณ นครมอนทรีออล ประเทศแคนาดา วาระเพื่อพิจารณาหลักของการประชุมเป็นการหารือเพื่อจัดทำเนื้อหาของระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ (International Regime on Access and Benefit Sharing) ในประเด็นสำคัญ 6 เรื่อง ได้แก่ ลักษณะ (nature) การแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและยุติธรรม และการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม การปฏิบัติตาม ความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม และการเสริมสร้างสมรรถนะ

ประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งที่มีการพิจารณาในการประชุมครั้งนี้ ได้แก่ ลักษณะ (nature) ของระบอบระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีการโต้เถียงกันอย่างมากในการประชุมทุกครั้ง ในการประชุมครั้งนี้ ประเทศภาคีอนุสัญญาได้นำเสนอจุดยืนและแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของระบอบระหว่างประเทศ โดยอาจแบ่งแนวคิดออกได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่สนับสนุนให้ระบอบระหว่างประเทศ เป็นเครื่องมือที่มีผลผูกพันตามกฎหมายทั้งหมด ได้แก่ กลุ่ม Like-minded Megadiverse Countries (LMMC) แอฟริกา และกลุ่มประเทศอเมริกาใต้และแคริบเบียน 2) กลุ่มที่เห็นว่าระบอบระหว่างประเทศ ควรเป็นเครื่องมือที่มีผลผูกพันตามกฎหมาย โดยมีข้อกำหนดทั้งที่มีผลผูกพันตามกฎหมายและไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย ได้แก่ ประเทศนิวซีแลนด์ นอร์เวย์ สวิตเซอร์แลนด์ และกลุ่มประเทศยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก 3) กลุ่มที่เห็นว่าระบอบระหว่างประเทศ ควรเป็นเครื่องมือที่ประกอบไปด้วยข้อกำหนดทั้งที่มีผลผูกพันตามกฎหมายและไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย โดยไม่ได้กล่าวถึงลักษณะ (nature) ของระบอบระหว่างประเทศในภาพรวม ได้แก่ สหภาพยุโรป และประเทศไทย และ 4) กลุ่มที่เห็นว่า ควรมีรายละเอียดเนื้อหาของระบอบระหว่าง

ประเทศ ก่อนที่จะตัดสินใจในเรื่องนี้ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น และแคนาดา

นอกจากนั้น ยังได้มีการนำเสนอและกำหนดเนื้อหาของประเด็นในองค์ประกอบต่าง ๆ โดยประเด็นที่มีการถกเถียงกันในการประชุมครั้งนี้ อาทิ การกำหนดคำจำกัดความ มาตรการ และระบบที่รองรับการป้องกันการลักลอบ

นำไปใช้ (misappropriation) การเพิ่มเติมเงื่อนไขการอนุญาต (licensing terms) ไว้ในรายการตัวอย่างของข้อความ และการเจรจาต่อรองความตกลงที่เห็นชอบร่วมกัน (Mutually Agreed Terms: MAT) การจัดให้มีการเข้าถึงแบบเร่งรัดในกรณีที่มีสถานการณ์ฉุกเฉินเกี่ยวกับสุขภาพของสาธารณะ ความมั่นคงทางอาหาร หรือผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพอย่างร้ายแรง ความเชื่อมโยงระหว่างการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมและความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี การกำหนดมาตรการและเงื่อนไขในการแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างชุมชน ในกรณีที่มีมากกว่าหนึ่งชุมชนที่เกี่ยวข้องกับความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี และความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีที่มีลักษณะข้ามแดน รวมทั้งระบบทางการเงิน/กองทุนที่ใช้ในการสนับสนุนโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ เป็นต้น

การประชุมในครั้งนี้ ถือว่าเป็นการประชุมที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดครั้งหนึ่ง จากการที่ได้มีการจัดทำองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบอบระหว่างประเทศ แล้วเสร็จ เพื่อนำไปใช้ในการเจรจาต่อรองในการประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจ ครั้งที่ 9 ซึ่งเป็นการประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจ ครั้งสุดท้าย ก่อนที่จะนำเสนอรบอบระหว่างประเทศ เข้าสู่การพิจารณาของสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพในการประชุม สมัยที่ 10 ที่จะมีการขึ้นในเดือนตุลาคม 2553

